

Minister Suurhoff 1.9
ongemiddeld
facultatief

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 10 januari 1958 in de Trèveszaal, aange-
vangen 's morgens om elf uur en 's middags voortgezet

grijs door:
Minister
Staf
St.
D.J.R.
Calu H.

Aanwezig: De minister-president Drees en de ministers Algera,
Helders, Hofstra, Klompé, Luns, Samkalden, Staf,
Struycken, Suurhoff, Witte en Zijlstra (Afwezig is
minister Cals)

Tevens is aanwezig (bij punt 3) staatssecretaris
Van der Beugel

Secretaris: J. Middelburg

2. Ingekomen stukken en mededelingen

a. Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening
(Zie notulen m.r. 3 januari 1958, punt 2 b)

De minister-president doet mededeling van een bespre-
king, die minister Staf en hij hebben gehad met dr. Vondeling.
over de voordracht tot diens benoeming en over de onderwerpen,
die in de vorige vergadering zijn aangeduid. Na enige discussie
wordt besloten, dat de minister-president 's avonds met dr.
Vondeling telefonisch over enkele punten zal spreken. Rijzen
er daarbij geen moeilijkheden, dan zal de voordracht voor het
benoemingsbesluit worden verzonden.

2 b. Nationale bevrijdingsdag

De minister-president deelt mede, dat hij met verte-
genwoordigers van verschillende organisaties voortgekomen uit
het verzet, de Stichting van de Arbeid, de Vereniging van
Nederlandse Gemeenten, de Nederlandse Jeugdgemeenschap, de
Federatie van Oranjeverenigingen e.a. opnieuw een bespreking
heeft gehad over de viering van de vijfde mei. Daarbij zijn
alle gezichtspunten, die elk jaar in de beide Kamers worden
bediscussiëerd, weer naar voren gekomen. De voorstanders van
de viering van de bevrijding op 5 mei met verlening van een
vrije dag erkenden de bezwaren tegen het houden van grote
feesten op twee dagen, die kort na elkaar komen. Zij stelden
voor de viering van de Koninginnedag te verzetten naar 6 septem-
ber. Daartegenover is o.a. aangevoerd, dat de datum van 6
september tot nu toe niet als feestdag is gevierd. In de
Stichting van de Arbeid had men besloten aan de bestaande re-
geling vast te houden. Tenslotte bleek er de geneigdheid te
bestaan om mee te gaan met een compromis, waarbij de vrije dag
op 30 april wordt gehandhaafd, de nationale bevrijding op 5 mei
wordt gevierd met vlaggen, nationaal radioprogramma e.d. en in
lustrumjaren de vijfde mei op grootse wijze wordt gevierd.
Aan dit compromis heeft men zich echter nog niet voor de ver-
tegenwoordigde organisaties willen binden.

Minister Luns deelt omtrent de situatie in Indonesië mede, dat hij uit de telegrammen de indruk krijgt, dat de evacuatie langzamer verloopt. Intussen zijn wel alle Nederlandse bedrijven op Java en Sumatra onder beheer gesteld. De Indonésische regering overweegt een deel van de export weer over Nederland te laten lopen, maar zij is druk aan het zoeken naar andere wegen hiervoor.

De minister-president heeft gezien, dat de raad voor Midden-Sumatra aan de HVA gevraagd heeft de handel met Singapore en met Europa te regelen. Spreker meent, dat op dergelijke regionale verzoeken positief gereageerd moet worden.

Minister Staf overhandigt een nota betreffende de marine en de KPM-schepen aan minister Luns; hierover zal de volgende week vrijdag nader gesproken kunnen worden.

Minister Suurhoff heeft de indruk, dat in Indonesië een punt is bereikt, waarbij men de hoop zal kunnen opgeven, dat de zaken nog teruggedraaid zullen worden. Als dan met andere landen zou worden gesproken over het stappen in door Nederlanders verlaten plaatsen dan zal men dat slechts moeten doen na inwilliging van de eis, dat Indonesië voor de onteigende Nederlandse bedrijven schadevergoeding betaalt. De minister-president acht deze gehele zaak zeer belangrijk, maar hij zou de discussie hierover liever een week uitstellen.

Minister Klompé antwoordt op een vraag van minister Zijlstra, dat sinds de actie tegen Nederlanders begon ongeveer 10.000 zijn sloop gegaan naar Nederland. Zij meent, dat komende maand een gelijk aantal zal kunnen worden verwacht, en dat begin juni de evacuatie op een 5000 personen na achter de rug zal kunnen zijn. Minister Helders tekent bij de opmerking van minister Suurhoff inzake schadevergoeding aan, dat de Duitse financier Abs zich heeft beziggehouden met een ontwerp-multilateraal verdrag, dat is voortgevloeid uit de conferentie van San Francisco. In dit geval zou men dezelfde richtlijnen kunnen volgen.

De minister-president deelt mede, dat volgens de radionieuwsdienst de Nederlandse banken in Indonesië geen kredieten mogen weigeren, tenzij met vergunning van de militaire commandant. Minister Samkalden merkt op, dat men dan in het stadium van de ontworpen rechtsverkeersregelingen kan komen. Het gaat erom in hoeverre de in Indonesië verleende kredieten op de banken hier verhaalbaar zouden zijn. Minister Helders onderstreept, dat hier gevaren dreigen.

Minister Klompé stelt de vraag of de betrokken ministers niet samen over deze kwesties kunnen spreken. De minister-president stelt voor, dat de commissie-Blom al deze praktische vragen bespreekt, waarbij zij zonedig een vertegenwoordiger van andere betrokken departementen erbij vraagt (bijv. van Justitie bij de kwestie over de rechtsverkeersregelingen). De raad verklaart zich hiermede akkoord.

3 d. De Europese gemeenschappen (Zie notulen m.r. 3 januari 1958, punt 3 a)

Zie ook notulen m.r. 11/10 blz. 9, 10, 11
Staatssecretaris Van der Beugel brengt in het kort verslag uit over de besprekingen inzake de plaats van de zetel en de benoemingen van de leden van de drie commissies. Bij de besprekingen over de zetel heeft de Luxemburgse minister Bech zich tenslotte bereid verklaard zich erbij neer te leggen, dat de KSG uit Luxemburg zou weggaan, indien compensaties worden gegeven voor het verdwijnen van het personeel van 1000 man.

Bij de vervolgbespreking over de plaats van de zetel op 1 juni a.s. zal Luxemburg dus geen kandidaat meer zijn. Door de wijze, waarop de Belgische minister Larock zijn veto heeft uitgesproken tegen een oplossing van de zetelkwestie, is het moeilijk geworden te voorspellen of de zetel van de drie gemeenschappen in Brussel zal komen. Bij de benoemingen heeft spreker lang getracht om dr. Mansholt als voorzitter van de EEG aanvaard te krijgen; dit is echter geblokkeerd door Duitsland en Italië, waarbij nog kwam, dat Monnet zich duidelijk uitgesproken had voor de kandidatuur van Hallstein. Prealabel was geweest een politieke verdeling van de presidentschappen, waarbij allen zich ermede hebben verenigd, dat er een christen-democratische, een socialistische en een liberale president zal zijn, terwijl ook roulering van de voorzitters in de stukken is opgenomen. Voorts zou een Italiaan voorzitter van de Assemblée moeten worden, waaromtrent de ministers echter geen bevoegdheid hebben. Het was zeer moeilijk om Spierenburg benoemd te krijgen tot eerste vice-president van de KSG omdat dit betekent, dat de top van deze gemeenschap dan in Benelux-handen is. Spreker meent, dat Hallstein en Armand goede presidenten van EEG en Euratom zijn, maar dat het hoge gezagsorgaan van de KSG een deuk heeft gekregen, vooral omdat Mayer en Etzel niet door gelijkwaardige figuren zijn vervangen. Mede hierom is het noodzakelijk aan de eenheidszetel voor de drie gemeenschappen vast te houden.

De voorzitter van het Hof zal een Nederlander worden. Hiervoor zal een internationaal aanvaardbare eersteklas figuur voorgesteld moeten worden. Minister Klompé stelt de vraag of op 1 april het nieuwe Hof ingesteld wordt; het oude Hof voor de KSG zal dan worden uitgeschakeld. Staatssecretaris Van der Beugel antwoordt bevestigend. De aanwijzing van de Nederlandse kandidaten moet nog in de ministerraad komen.

De raad bespreekt vervolgens in het kort de kwestie van de aanwijzing van deze kandidaten.

De minister-president acht het niet juist, dat de ministers van de zes landen zich weinig aan de verdragstekst hebben gehouden bij verschillende beslissingen, zoals de benoeming van drie in plaats van twee vice-presidenten voor de Europese Commissie, de afspraken omtrent de nationaliteit van de president van de bank, waarover de ministers van Financiën van de zes landen hadden moeten beslissen, en omtrent de nationaliteit van de voorzitter van de Assemblée.

4. Naturalisatie van George M. Curelea en 20 anderen (Wetsontwerp)

5. Wijziging van het instellingsbesluit landbouwschap (Ontwerpbesluit)

6. Wijziging van het besluit op het preventiefonds (Ontwerpbesluit)

De punten 4 t/m 6 worden zonder discussie aanvaard.